

SCHOOL EN LEIDERSCHAP

SAMEN OP WEG NAAR DE BEROEPSSTANDAARD VOOR DE SCHOOLLEIDER VO.

Waarom een beroepsstandaard?
Van competenties naar bekwaamheden.
Inbreng schoolleiders onmisbaar.
Het schoolleiderschap: een serieuze zaak!

WAT IS DE VO-ACADEMIE?

Om schoolleiders en bestuurders te ondersteunen bij hun verdere professionalisering, heeft de VO-raad de VO-academie in het leven geroepen.

Belangrijk middel daarbij is de beroepsstandaard schoolleiders, die het fundament vormt van het schoolleidersregister. Het schoolleidersregister is een instrument om de kwaliteit van het beroep te borgen en de professionalisering te bevorderen. Ook zorgt de VO-academie ervoor dat het aanbod op peil blijft, de kwaliteit van formeel en informeel leren transparant is en er bemiddeld kan worden tussen vraag en aanbod.

Alle informatie over de beroepsstandaard en de overige activiteiten, kunt u vinden op www.vo-academie.nl

WAAROM EEN BEROEPS- STANDAARD VOOR SCHOOLLEIDERS IN HET VO?

De kwaliteit van veel beroepen wordt bewaakt doordat van overheidswege diploma-eisen zijn gesteld. Dit geldt niet voor het schoolleiderschap. Afspraken in het Sectorakkoord VO 2014-2017 over de invoering van een schoolleidersregister, maken het wenselijk dat er een beroepsstandaard wordt ontwikkeld. De overheid geeft de beroepsgroep ruimte om deze standaard te definiëren.

Een beroepsstandaard draagt bij aan een verdere doordenking van wat tot de essentie van het kennen, kunnen en doen van de beroepsgroep behoort. Daarmee wordt de beoogde inhoud en kwaliteit van het beroep beschreven. De beroepsstandaard schoolleider VO beschrijft wie er tot de beroepsgroep gerekend worden en wat er van hen verwacht mag worden.

DE ONTWIKKELING VAN DE BEROEPSSTANDAARD.

Dit jaar wordt de beroepsstandaard schoolleider VO vastgesteld. Vragen daarbij zijn: wat houdt het beroep precies in, welke competenties en bekwaamheidseisen horen bij het beroep en welke beroepshouding mag worden verwacht?

Aan de opzet van de beroepsstandaard is in de eerste helft van 2014, met inspraak van schoolleiders en bestuurders, hard gewerkt. In september wil de VO-academie zoveel mogelijk schoolleiders bereiken om de concepten met hen te delen en hen de gelegenheid te geven inhoudelijk te reageren. Begin oktober zal dan de balans worden opgemaakt en zal de VO-academie, namens de beroepsgroep schoolleiders VO, een voorstel doen aan het bestuur van de VO-raad.

WAARUIT BESTAAT DE BEROEPS- STANDAARD SCHOOLLEIDERS VO?

De beroepsstandaard regelt de professionele autonomie van de beroepsgroep schoolleiders. Deze groep dient zich vervolgens aan die professionele standaard te houden en legt zich daarop vast bij registratie in het schoolleidersregister.

De beroepsstandaard beschrijft:

- beroepsgroep
- competenties
- bekwaamheidseisen
- professionele normen

BASISKWALIFICATIES

Deze elementen vormen de basis voor de formulering van kwalificaties waarmee startende schoolleiders een opleiding kunnen volgen en zittende schoolleiders zich verder kunnen bekwamen.

BEROEPSSTANDAARD

Definitie van het beroep van schoolleider en afbakening van de beroepsgroep

Ontwikkelbare vermogens om adequaat, doelbewust en gemotiveerd te handelen in de beroepsituatie

Beroepsgroep

Competenties

Bekwaamheidseisen

Professionele normen

Eisen voor het, in de context in te bedden, professioneel handelen van schoolleiders in termen van benodigde kennis en zichtbaar gedrag

Opvattingen over hoe men zich beroepshalve wel of niet moet gedragen in concrete omstandigheden die onderdeel uitmaken van de uitoefening van het beroep

BASISKWALIFICATIES

BEROEPSGROEP

Wie is schoolleider in het VO?

Het lijkt een simpele vraag maar een eenduidig antwoord is moeilijk. Om het beroep van schoolleider te definiëren is enige afbakening van de beroepsgroep noodzakelijk. De invloed die een beroepsgroep dan kan doen gelden is hier bij gebaat. Er zijn veel soorten schoolleidersfuncties. Om tot een juiste afbakening te komen zal zowel de onder- als de bovengrens bepaald moeten worden.

Uit onderzoek* is naar voren gekomen dat:

- 28% van de respondenten vindt dat team- en afdelingsleiders in een LC/LD/LE-functie tot de beroepsgroep behoren.
- 91% van de respondenten vindt dat directeur-bestuurders tot de beroepsgroep behoren.

De grafieken (z.o.z.) tonen dat de respons per functiegroep wel enige verschillen laat zien.

* brede veldraadpleging mei 2014

DEFINITIE SCHOOLLEIDER:

De leidinggevende functionaris die integrale verantwoordelijkheid heeft voor (een deel van) het onderwijsproces van de school.

TER BESPREKING

In de veldraadpleging is verkend welke functies binnen de beroepsgroep vallen en op wie dan dus de beroepsstandaard van toepassing zal zijn.

Welke functiegroepen behoren tot de beroepsgroep?

	Functionarissen	Eens	Oneens	Weet niet
1	Leidinggevend met een aanstelling in directieschaal (meestal tussen 12 en 16)	85%	12%	3%
2	Rectoren/directeuren en leden centrale en/of algemene directies	96%	2%	1%
3	Rectoren/conrectoren/directeuren/adjunct-directeuren en leden van centrale directies (conform WVO art. 32&34)	96%	3%	1%
4	Directeur-bestuurders	89%	7%	2%

De veldraadpleging heeft opgeleverd dat het opnemen van leraren met leidinggevende taken en leidinggevend verantwoordelijk voor niet aan onderwijs gerelateerde zaken, ter discussie staat.

Welke functiegroepen behoren niet tot de beroepsgroep?

	Functionarissen	Eens	Oneens	Weet niet
1	Leidinggevend verantwoordelijk voor niet aan onderwijs gerelateerde zaken	55%	41%	4%
2	Leraren met een leidinggevende taak, met aanstelling in LB t/m LE	28%	69%	3%

TER BESPREKING

COMPETENTIES

Op basis van eerder onderzoek (o.a. Waslander, Dückers en Van Dijk, 2012) en in samenspraak met experts uit de beroepspraktijk en opleidingsinstanties, zijn in 2013 door Andersson & Krüger vijf basiscompetenties geformuleerd. Deze zijn vastgelegd in het "Beroepsprofiel schoolleiders VO".

Leer ook de basiscompetenties kennen en boek een **Trainer Beroepsprofiel** via de website.

VASTGESTELD 26-09-2013

DEFINITIE COMPETENTIES:

Competenties zijn gericht op bekwaamheidsontwikkeling en zijn op te vatten als ontwikkelbare vermogens om adequaat, doelbewust en gemotiveerd te handelen in beroepssituaties.

DE VIJF BASISCOMPETENTIES:

COMPETENTIE 1

Creëren van een gezamenlijke visie en richting.

COMPETENTIE 2

Realiseren van een coherente organisatie ten behoeve van het primaire proces.

COMPETENTIE 3

Bevorderen van samenwerking, leren en onderzoeken.

COMPETENTIE 4

Strategisch omgaan met de omgeving.

COMPETENTIE 5

Analyseren en probleemoplossen (hogere orde-denken).

VASTGESTELD 26-09-2013

BEKWAAMHEIDS- EISEN

De in 2013 vastgestelde competenties van de schoolleider VO zijn nader uitgewerkt in globaal beschreven bekwaamheidseisen. Bij dit proces zijn schoolleiders en experts betrokken. Met bekwaamheidseisen leggen we vast wat schoolleiders moeten kennen en kunnen. Hierbij wordt ruimte gelaten voor de professionele ontwikkeling tegen de achtergrond van de eigen lokale context. Ook geven de bekwaamheidseisen richting aan de invulling van het betreffende opleidingsaanbod.

De vijf basiscompetenties zijn 'vertaald' in 34 bekwaamheidseisen.

TER BESPREKING

DEFINITIE BEKWAAMHEIDSEISEN:

Bekwaamheidseisen zijn eisen voor het, in de context in te bedden, professioneel handelen van schoolleiders in termen van benodigde kennis en zichtbaar gedrag.

TER BESPREKING

TER BESPREKING

WWW.VO-ACADEMIE.NL

PROFESSIONELE NORMEN

Dienen als concrete richtlijnen voor het handelen van schoolleiders en vormen de verbinding tussen algemene waarden en concrete gedragingen. Deze normen helpen schoolleiders om zelf over de eigen professionele houding na te denken en deze verder te ontwikkelen.

Ze zijn meer op te vatten als inspanningsverplichtingen en kaders dan als een eenzijdig vast te stellen professionele norm. Schoolleiders worden geconfronteerd met verschillende normen, eisen en verwachtingen van de eigen omgeving. Het is vooral belangrijk dat de schoolleider keuzes en gedrag weet uit te leggen. Professionele normen hebben tevens tot doel bij te dragen aan het professionele gesprek tussen schoolleiders onderling.

Vanuit vijf aspecten van de beroepshouding zijn in totaal 13 professionele normen opgesteld.

DEFINITIE PROFESSIONELE NORMEN:

Professionele normen zijn opvattingen over hoe men zich beroepshalve wel of niet moet gedragen in concrete omstandigheden, die onderdeel uitmaken van de uitoefening van het beroep.

SCHOOELLEIDERSCHAP: EEN SERIEUZE ZAAK. LAAT UW STEM HOREN.

In september organiseert de VO-academie verschillende activiteiten in het kader van de beroepsstandaard en het schoolleidersregister.

Na de input van een webinar, de ontbijtsessies en de persoonlijke 10-minutengesprekken wordt een voorstel geformuleerd voor de beroepsstandaard schoolleiders VO, dat voor de herfstvakantie aangeboden zal worden aan de VO-raad en te raadplegen zal zijn op de website van de VO-academie.

WEBINAR ONLINE MEEWERKEN AAN HET VAK VAN SCHOOELLEIDER

U wordt bijgepraat over de huidige stand van zaken rondom de beroepsstandaard en het schoolleidersregister. Aanmelden via:

https://kennisnetwebinar.adobeconnect.com/onlineschoolleider/event/event_info.html

LOG 8 SEPTEMBER OM 16.00 UUR IN EN PRAAT MEE!

ONTBIJTSESSIES SCHOOELLEIDERSCHAP VRAAGT OM EEN WAKKER INZICHT

Tijdens de interactieve werksessies worden schoolleiders en bestuurders in gelegenheid gesteld actief mee te werken aan de beroepsstandaard. Aanmelden via:

www.vo-academie.nl/beroepsstandaard/activiteiten

12 september Abe Lenstra Stadion, Heerenveen (08.00 - 10.30 uur)

19 september Philips Stadion, Eindhoven (08.00 - 10.30 uur)

26 september Kyocera Stadion, Den Haag (08.00 - 10.30 uur)

HET 10-MINUTENGESPREK ONLINE EN TELEFONISCH

De VO-academie staat u graag persoonlijk te woord op 11, 18 en 25 september. Bel dan 030 - 227 0366 of mail

beroepsstandaard@vo-academie.nl voor al uw vragen, opmerkingen of toevoegingen.

11 september 16.00 - 19.00 uur

18 september 16.00 - 19.00 uur

25 september 16.00 - 19.00 uur

**UW MENING DOET ERTOE!
DUS MELD U VANDAAG NOG AAN:**

www.vo-academie.nl/beroepsstandaard/activiteiten